

KESKI-SUOMEN ELY – KESKUKSEN VESIHENHOIDON YHTEISTYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika	9.11.2010 klo 13.00 – 15.30
Paikka	Keski-Suomen ELY -keskus, Cygnaeuksenkatu 1, Metso-kabinetti
Läsnä	Kari Lehtinen / Keski-Suomen ELY -keskus, Y-vastuualue (puh.joht.) Katja Leskisenoja / Keski-Suomen ELY -keskus, Y-vastuualue (siht.) Pasi Huotari / Jyväskylän kaupunki Sirpa Peitsenheimo-Aarnio / Hankasalmen kunta Jukka Nevalainen / Jämsän kaupunki Kauko Lehtonen / Saarijärven reitin neuvottelukunta Sari Tupitsa / Metsä Botnia Oy Ab Taina Lahtinen-Joensalmi / Keuruun kaupunki Pirkko Sihvonen / Äänekosken kaupunki Reima Väливаara / Keski-Suomen liitto Pertti Ruuska / MTK, Keski-Suomi Vilho Tenhunen / Pihtiputaan kalastusalue Pauli Rintala / Metsänomistajien liitto, Järvi – Suomi Antti Maukonen / Metsähallitus Hannu Salo / Turveteollisuusliitto ry Jari Marja-aho / Vapo Oy Hannu Ruotsalainen / Vattenfall Sähkötuotanto Oy Petri Tuominen / Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy Juhani Paavola / Luonnonsuojeluliitto, Keski-Suomen piiri Merja Lehtinen / Keski-Suomen ELY -keskus, E-vastuualue Matti Sipponen / Keski-Suomen ELY -keskus, E-vastuualue Minna Suoranta / Keski-Suomen ELY -keskus, L-vastuualue Ansa Selänne / Keski-Suomen ELY -keskus, Y-vastuualue

Käsitellyt asiat

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Kari Lehtinen avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Lehtinen kävi läpi vesienhoidon ajankohtaisia asioita, kuten vesienhoidon toteuttamisohjelman valmistelua. Ohjelmaa on valmisteltu laajapohjaisena yhteistyönä ja ministeriöiden taholta yksimielisesti. Toteuttamisen rahoitus on edelleen ongelma, joten toteuttamista tullaan hoitamaan pitkälti suuntaamalla siihen nykyistä rahoitusta ja myös erinäisten hankkeiden kautta (esim. TASO- ja TEHO -hankkeet.)

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Vesienhoidon valtakunnallinen toteutusohjelmaluonnos

Yhteistyöryhmän jäsenillä on ollut mahdollisuus tutustua toteutusohjelmaluonnokseen ennen kokousta ja heitä on pyydetty etukäteen kommentoimaan luonnosta.

Ansa Selänne kävi läpi ohjelmaluonnoksen keskeisiä asioita. Ympäristöministeriön asettama hankeryhmä on valmistellut toteutusohjelmaa vuorovaikutteisessa yhteistyössä. Myös keskeisten ministeriöiden kansliapäälliköiden sekä sidosryhmien kanssa on käyty neuvotteluja valmistelun aikana. Viime viikolla 4.11 järjestettiin Helsingissä valtakunnallinen sidosryhmätilaisuus. Ympäristöministeriö on pyytänyt ELY:iltä ja yhteistyöryhmiltä kommentit ohjelmaluonnoksesta 22.11 mennessä. Selänteen mukaan toteuttamisohjelman hyväksymistapa on vielä avoin. Valtakunnallisella tasolla on sovittu, että vesienhoidon toteutuksesta valmistellaan yhteistyössä eri ministeriöiden kesken esitys seuraavaan hallitusohjelmaan. Vesienhoitosuunnitelmien toteutuksesta kirjataan esitys myös budjetin kehysneuvotteluihin keväällä 2011. Alueellisesta toteutusohjelman toteuttamisesta ELY -keskukset sopivat alueensa toimijoiden kanssa.

Toteutusohjelma sisältää vesienhoitosuunnitelmien sektorikohtaisen toteuttamisen ja rahoituksen kehittämistarpeet. Lisäksi siinä on käsitelty eri tahojen toteutusvastuut, keskeiset ohjauskeinot sekä T&K –tarpeet. Toteutuksen seuranta on myös yksi osa toteutusohjelmaa.

Ennen kokousta yhteistyöryhmän jäseniltä oli saapunut vain yksi kirjallinen kommentti toteutusohjelmasta. Käytiin läpi Vapaa-ajan keskusjärjestöltä saadut kommentit. Tässä vaiheessa keskusteltiin myös siitä, voiko vielä nousta esille uusia sektorikohtaisia toimenpiteitä ja todettiin, että toteutusohjelmassa pitäydytään vesienhoitosuunnitelmissa esitettyihin toimenpiteisiin. Tässä vaiheessa sovittiin myös, että kommentit kootaan ja lähetetään sellaisenaan ympäristöministeriöön.

Käytiin keskustelua toteutusohjelman sektorikohtaisista toimista. Keskusteltiin myös kunnan roolista ja kuntasektorin osallistumisesta toteutusohjelman kommentointiin. Myös maakunnan liiton rooli kalatalousstrategian toteuttamisessa herätti keskustelua. Kalatalouden edustajan mielestä on selkeämpää, että vastuutahona on viranomainen (ELY-keskus), joka voimassa olevan lainsäädännön mukaan vastaa vesien kunnostuksesta tai kalatiestrategian toteutuksesta.

Turvetuottajien edustaja toi esille, että ohjauskeino "Ohjataan uusi turvetuotanto jo ojitetuille tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneille alueille" on ristiriitainen vesientilan parantamisen kanssa. Ojitetulle alueelle rakennettu pintavalutuskenttä ei puhdistaa vesiä yhtä hyvin kuin luonnontilaiselle alueelle rakennettu. Vaihtoehtoinen ojitettu tai muuttunut alue voi sijaita vesiensuojelun kannalta herkemässä paikassa kuin luonnontilainen suo.

Vesienhoidon toteutusohjelmassa olennaista on vesien tilan parantaminen. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen tulee resursoida ensisijaisesti muiden ympäristön- ja

luonnonsuojelun kehittämisohjelmien kautta. Tässä vaiheessa käytiin keskustelua myös Keski-Suomen liiton vetämästä TURVA -projektista.

Selänne pyysi yhteistyöryhmän jäseniä lähettämään toteutusohjelmaluonnosta koskevat kommentit viikolla 46. Kootut kommentit lähetetään vielä ennen ympäristöministeriöön lähettämistä tiedoksi yhteistyöryhmälle.

4. Alueellinen toimenpiteiden edistäminen

Selänne esitteli alueellista toimeenpanoa. Selänteen mukaan ympäristöministeriö on pyytänyt ELY -keskuksia tekemään ehdotuksen 22.11.2010 mennessä siitä, miten ne aikovat osaltaan huolehtia alueensa vesienhoidon toimenpiteiden toteutuksen järjestämisestä. Alueellista toteutusta tullaan edistämään valtakunnallisen toteutusohjelman pohjalta ja vaihtoehtoina on joko alueellinen toteutusohjelma tai muu kevyempi menettely. Kevyemmässä vaihtoehdossa lähtökohtana ovat alueelliset pinta- ja pohjavesien toimenpideohjelmat, sekä niissä esitetyt toimenpiteet, vastuutahot, aikataulutus ja rahoitus. Lisäksi siihen kuuluvat vesienhoidon tavoitteita edistävät hankkeet sekä toimenpiteiden toteutumisen seuranta.

Päätettiin hoitaa alueellinen toteutuksen edistäminen kevyellä menettelyllä. Perusajatuksena ovat valtakunnallinen toteutusohjelma sekä pinta- ja pohjavesien toimenpideohjelmat sekä niissä esitetyt toimenpiteet.

Lisäksi päätettiin, että yhteistyöryhmän tueksi perustetaan kolme sektorikohtaista ryhmää, jotka osallistuvat omalta osaltaan alueellisen toimeenpanon edistämiseen. Sektorikohtaiset ryhmät ovat:

- maatalous
- metsätalous
- vesihuolto (asutus ja pohjavedet).

Alueellista toimeenpanoa Keski-Suomessa edistää myös Saarijärven reitin neuvottelukunta, jonka keskeisenä tavoitteena on vesien hyvä tilan saavuttaminen, sekä vesienhoito-suunnitelmissa ja toimenpideohjelmissa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamisen edistäminen. Lisää neuvottelukunnan tyyppisiä toimielimiä voidaan Keski-Suomeen perustaa, jos tarvetta ja innostusta alueelta nousee. Selänne toivoi kirjallisia esityksiä asiasta.

Pasi Huotari esitteli, miten Jyväskylän kaupunki on lähtenyt toteuttamaan vesiensuojelua eri asiayhteyksissä.

5. Vesienhoidon toimenpiteiden seurantaohjelman valmistelu

Katja Leskisenoja kävi läpi vesienhoidon toimenpiteiden seurantaohjelman valmistelutilanteen. Seurantajärjestelmä kehitetään osaksi ympäristöhallinnon HERTTA -tietojärjestelmään ja tiedot on tarkoitus kerätä sektoreittain. Järjestelmän avulla seurataan ja raportoidaan vesienhoitosuunnitelmissa esitettyjen toimien ja ohjauskeinojen toteutumista.

Vuoden 2009 valtioneuvoston päätöksen mukaan seurantajärjestelmä kuvauksen tulee olla valmis 30.6.2011 mennessä ja tietohallintasovelluksen 31.12.2011 mennessä. Seurantajärjestelmän kehittämistä koskevat sektorimuistiot lähetetään yhteistyöryhmän jäsenille kommentteille joulukuussa 2010 ja kommentit näistä pyydetään lähettämään 30.1.2011 mennessä. Keväällä 2011 järjestelmää esitellään yhteistyöryhmän kokouksissa ja kommentteille on varattu aikaa 30.4.2011 asti. Tiedon keruu ja tallennus väliraportointia varten tehdään EU:lle 22.12.2012 mennessä.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin alustavasti pidettäväksi 15.2.2011 Keski-Suomen ELY – keskuksessa. Tarkoituksen on käsitellä alueellista toteuttamista sektorikohtaisissa pienryhmissä. Toinen kokous on mahdollisesti huhtikuussa 14.4.2011.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.30.

Muistion laati Katja Leskisenoja